

Informace ze zdravotnictví Jihomoravského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Brno
2. 8. 2007

9

Gynekologická péče - činnost v Jihomoravském kraji v roce 2006

Gynaecologic Care - Activity in Branch in the Jihomoravský region in 2006

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru gynekologie v Jihomoravském kraji v roce 2006 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle druhu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti oboru a o dispenzarizovaných pacientkách pro vybrané diagnózy. Je doplněna také základními ukazateli lůžkové péče ženských oddělení nemocnic.

Summary

Information on health care activity in the branch of gynaecology in the Jihomoravský region in 2006 contains data about out-patient care by type of establishment and by districts of the region, data about personnel capacity, gynaecological activity and about patients followed up for selected diagnoses. It is supplemented by basic indicators on in-patient care in hospital gynaecology departments.

Podkladem pro informaci o gynekologické péči jsou výkazy o činnosti ambulantních gynekologických ordinací, o činnosti pracovišť reprodukční medicíny, o činnosti ženských oddělení nemocnic a o lůžkovém fondu zdravotnického zařízení a jeho využití. Výkazy jsou součástí Programu statistických zjišťování na rok 2006. Formuláře výkazů a pokyny pro jejich vyplnění jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz [NZIS/Výkazy 2006].

Edice IZK o gynekologické péči v předchozích letech a z ostatních krajů jsou dostupné na výše uvedených internetových stránkách v části Rychlé informace.

Ambulantní péče

Údaje uvedené v tabulkách a z nich vypočtené ukazatele se týkají pouze těch zařízení, která odevzdala vyplněný výkaz. Ze 171 zařízení majících zpravodajskou povinnost jich odevzdalo výkaz 166, tři zařízení během roku ukončila činnost a dvě zařízení výkaz nedodala.

Činnost praktických lékařů zajišťovalo 132,35 gynekologů a 125,17 ZPBD, z 92 % v samostatných ordinacích, zbytkem pak v nemocnicích, na poliklinikách a ve zdravotnických střediscích. Léčeným pacientkám bylo provedeno 951 tisíc ošetření, z toho pětinu tvořila vyšetření preventivní. Na jednu léčenou pacientku připadá 0,7 preventivních vyšetření a 2,6 ošetření ostatních (ČR 0,7 a 2,4).

Specializovanou ambulantní péči poskytovalo 47,87 lékařů, v tom 41,39 gynekologů, 1,00 dětských gynekologů a 5,48 odborníků v reprodukční medicíně. Dětskou gynekologií se v kraji zabývají dvě zařízení, Fakultní nemocnice Brno a Centrum dětských odborných zdravotnických služeb v Brně. Za rok 2006 je péče uvedena pouze za Centrum dětských

odborných služeb, protože ve Fakultní nemocnici je dětská gynekologická péče poskytována v rámci gynekologicko-porodnické kliniky.

Celkem bylo léčeno 648 děvčat do 14 let, v této věkové skupině byly 4 nově přijaté těhotné.

Léčbu neplodnosti realizuje v kraji několik pracovišť, a to v rámci ostatní gynekologické péče nebo výhradně se zaměřením na neplodnost: Gynekologicko-porodnická klinika Fakultní nemocnice Brno, REPROMEDA s.r.o., Sanatorium HELIOS s.r.o., UNICA s.r.o. léčba neplodnosti a ženských nemocí, LAUREA s.r.o. - privátní klinika a v roce 2006 nově vzniklé zařízení Reprofit International s.r.o. Uvedená pracoviště sídlí v Brně a spolupracují s gynekologicko-porodnickými odděleními nemocnic a také s některými gynekologickými ambulancemi. V průběhu roku vyhledalo některé z těchto zařízení 5 181 pacientů, 4 470 žen 711 mužů, kterým bylo poskytnuto 12 108 vyšetření nebo ošetření.

Antikoncepci užívalo 53 % žen fertilního věku (15-49 let). Nejvíce 88 % v okrese Brno-město, nejméně 33 % v okrese Brno-venkov. Z celkového počtu žen užívajících antikoncepci používalo 90 % hormonální a 10 % nitroděložní antikoncepci. Nitroděložní antikoncepce je již několik let na ústupu ve prospěch antikoncepce hormonální.

V kraji byl zaznamenán mírný pokles nově přijatých těhotných, jejich počet dosáhl 14 717, což je 53 těhotných na 1 000 žen ve věku 15-49 let, v roce 2005 to bylo 59 těhotných. Vysoký krajský průměr ve srovnání s okresy je způsoben tím, že v okrese Brno-město připadá na 1 000 žen této věkové kategorie 103 těhotných. Ženy tak využily svobodné volby lékaře a zaregistrovaly se mimo bydliště. Porodní asistentky absolvovaly v průběhu roku 451 návštěv, na 100 nově přijatých těhotných tak připadly 3 návštěvy.

Pro prvně zjištěnou prekancerózu děložního hrdla (N87.0-N87.2) bylo dispenzarizováno v kraji celkem 4 549 žen, v tom bylo 85 % mírných a středních a 15 % těžkých cervikálních dysplazií. Celkový počet nově zjištěných prekanceróz děložního hrdla činil 78,2 případů na 10 tisíc žen (ČR 59,7). Nově bylo dispenzarizováno 400 případů carcinoma in situ prsu (D05.-), hrdla děložního (D06.-) a jiných a neurčených pohlavních orgánů (D07.0-D07.3), tzn. 6,9 případů na 10 tisíc žen (ČR 4,3). Prvně zjištěných onemocnění zhoubným novotvarem pohlavních ženských orgánů (C53.-, C54.-, C56, C51.-, C50.-, C52, C57.-) bylo 1 310, v přepočtu 22,5 případů na 10 000 žen (ČR 14,3). Počet dispenzarizovaných pro vybranou diagnózu v kraji tvoří celou jednu šestinu z dispenzarizovaných v ČR. Znamená to, že za vyšetřením a za léčbou některého ze sledovaných dispenzarizovaných onemocnění přijíždějí do jihomoravských gynekologických ordinací i pacientky z ostatních krajů.

Ambulantní gynekologická pracoviště v kraji měla k dispozici 163 ultrazvukových zobrazovacích přístrojů (sonografů), 86 kardiografů, 1 mamograf a 15 operačních a diagnostických laserů. Na jednom sonografu bylo provedeno 1 455 výkonů (ČR 1 702), na jednom kardiografu 805 výkonů (ČR 699), na jednom mamografu 18 179 výkonů (ČR 9 670) a na jednom operačním nebo diagnostickém laseru 87 výkonů (ČR 131).

Lůžková péče

V lůžkových částech nemocnic pracovalo koncem roku 2006 na 11 gynekologických odděleních v kraji 83,95 lékařů a 323,06 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (ZPBD), z toho 278,01 sester u lůžka pacienta. U lůžka dále pracovalo 53,51 zdravotnických pracovníků nelékařů pod odborným dohledem nebo přímým vedením (ZPOD). Ženy měly v kraji k dispozici průměrně 624,97 lůžek. Denně bylo v průměru obsazeno 473,7 lůžka, tj. 5,6 lůžek na 1 lékaře a 1,7 lůžek na 1 sestru u lůžka. Využití lůžek ve dnech činilo 276,7 dne. Hospitalizováno bylo celkem 34 682 pacientek. Průměrná ošetrovací doba činila 5,0 dne. V kraji byla jen lůžka akutní

péče, lůžka následné péče nebyla vykázána. Součástí ženských oddělení nemocnic jsou dvě novorozenecká pracoviště.

V průběhu roku se v kraji uskutečnilo 11 803 porodů. Na 1 000 žen fertilního věku (15-49) připadalo 42,6 porodů (41,0 porodů v roce 2005). Více než polovina všech porodů v kraji se realizovala v brněnských nemocnicích. 5 utajených porodů se uskutečnilo ve městě Brně. Mimo zdravotnická zařízení proběhlo celkem 33 porodů. V souvislosti s těhotenstvím, potratem, porodem a šestineděním nedošlo v kraji k žádnému úmrtí.

Celkem bylo operováno 21 934 žen. Do tohoto počtu jsou zahrnuty nejen operované ženy, které byly hospitalizovány (včetně potratů), ale také ženy, které byly operovány ambulantně. Na ženských odděleních nemocnic zemřelo v souvislosti s gynekologickým onemocněním 46 žen, z toho 9 operovaných.

Zpracovala:

Božena Odehnalová

ÚZIS ČR, Jihomoravský krajský odbor

Výstavní 17/19, 603 00 Brno

telefon: 543 184 163, fax: 543 184 165

e-mail: odehnalovab@uzis.cz

<http://www.uzis.cz>

**Personální zajištění a počet ošetření - vyšetření v ambulantní péči
dle druhu poskytované péče a dle území**

1/2

Druh zdravotnického zařízení	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾			Počet ošetření - vyšetření			
		lékařů	struktura lékařů v %	ZPBD ²⁾	celkem	z toho % preventivních prohlídek	struktura ošetření v %	na 1 lékaře
kraj Jihomoravský								
Praktický lékař gynekolog	130	132,35	73,4	125,17	951 217	21,3	75,4	7 187
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových zařízeních ³⁾	17	21,39	11,9	43,13	211 851	8,9	16,8	9 904
Specializovaná ambulantní péče v ostatních zařízeních ³⁾	19	26,48	14,7	28,30	99 276	16,6	7,9	3 749
Celkem	166	180,22	100,0	196,60	1 262 344	18,8	100,0	7 004
Blansko								
Praktický lékař gynekolog	11	10,20	100,0	10,10	64 047	18,6	100,0	6 279
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových zařízeních	-	-	-	-	-	-	-	-
Specializovaná ambulantní péče v ostatních zařízeních	-	-	-	-	-	-	-	-
Celkem	11	10,20	100,0	10,10	64 047	18,6	100,0	6 279
Brno-město								
Praktický lékař gynekolog	59	70,57	64,2	59,99	479 908	20,8	65,5	6 800
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových zařízeních ³⁾	10	15,82	14,4	32,10	162 835	4,6	22,2	10 293
Specializovaná ambulantní péče v ostatních zařízeních ³⁾	17	23,48	21,4	25,30	89 613	16,0	12,2	3 817
Celkem	86	109,87	100,0	117,39	732 356	16,6	100,0	6 666
Brno-venkov								
Praktický lékař gynekolog	16	13,45	96,8	12,45	99 461	21,6	94,7	7 395
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových zařízeních	1	0,44	3,2	2,00	5 524	9,4	5,3	12 555
Specializovaná ambulantní péče v ostatních zařízeních	-	-	-	-	-	-	-	-
Celkem	17	13,89	100,0	14,45	104 985	20,9	100,0	7 558
Břeclav								
Praktický lékař gynekolog	13	9,50	65,5	9,00	73 387	20,6	80,2	7 725
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových zařízeních	2	2,00	13,8	2,60	8 494	13,7	9,3	4 247
Specializovaná ambulantní péče v ostatních zařízeních	2	3,00	20,7	3,00	9 663	22,3	10,6	3 221
Celkem	17	14,50	100,0	14,60	91 544	20,2	100,0	6 313

**Personální zajištění a počet ošetření - vyšetření v ambulantní péči
dle druhu poskytované péče a dle území**

2/2

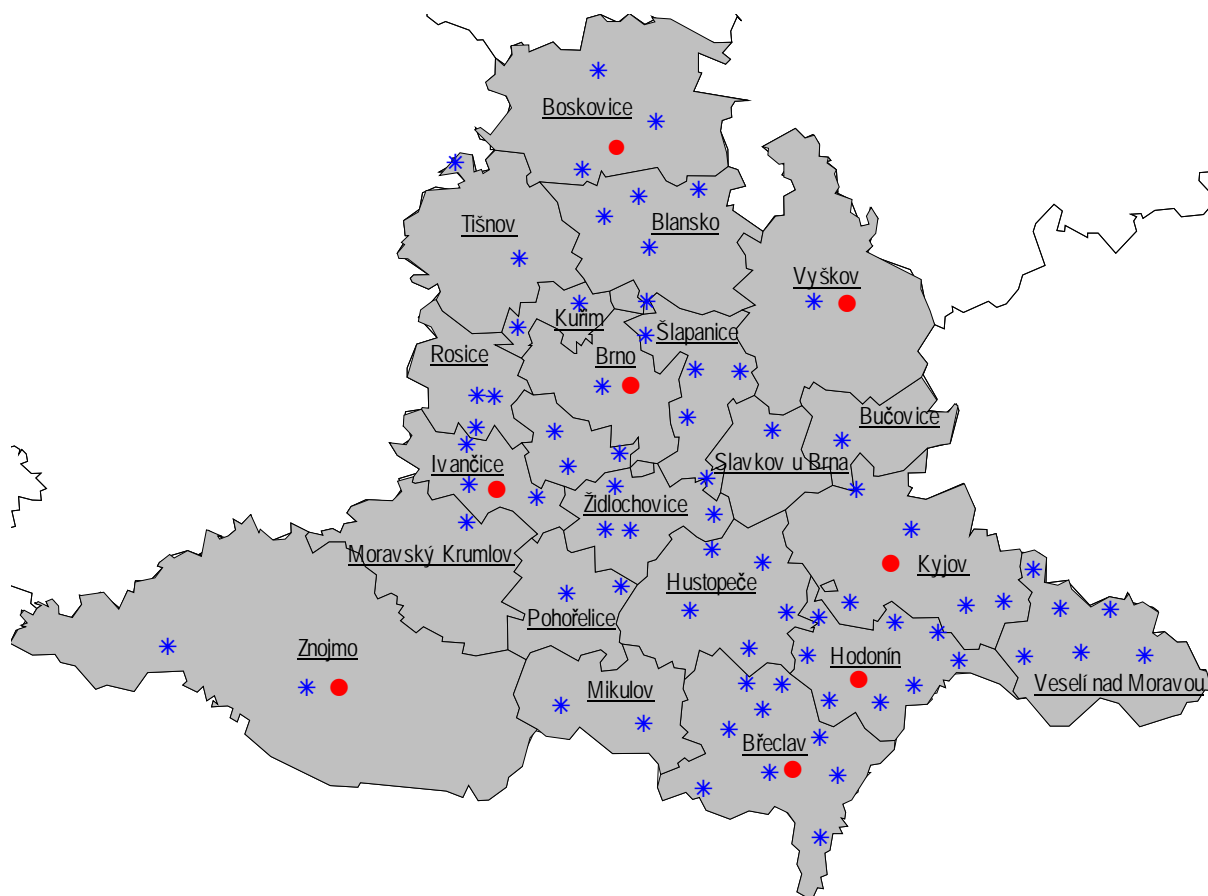
Druh zdravotnického zařízení	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾			Počet ošetření - vyšetření			
		lékařů	struktura v %	ZPBD ²⁾	celkem	z toho % preventivních prohlídek	struktura ošetření v %	na 1 lékaře
Hodonín								
Praktický lékař gynekolog	17	13,73	90,4	16,03	108 744	23,4	86,9	7 920
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových zařízeních	2	1,46	9,6	2,43	16 384	25,4	13,1	11 222
Specializovaná ambulantní péče v ostatních zařízeních	-	-	-	-	-	-	-	-
Celkem	19	15,19	100,0	18,46	125 128	23,7	100,0	8 238
Vyškov								
Praktický lékař gynekolog	7	7,80	92,9	9,00	64 769	20,7	90,6	8 304
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	1	0,60	7,1	1,00	6 730	16,6	9,4	11 217
Specializovaná ambulantní péče v ostatních ZZ	-	-	-	-	-	-	-	-
Celkem	8	8,40	100,0	10,00	71 499	20,3	100,0	8 512
Znojmo								
Praktický lékař gynekolog	7	7,10	86,9	8,60	60 901	-	83,7	8 578
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových zařízeních	1	1,07	13,1	3,00	11 884	-	16,3	11 107
Specializovaná ambulantní péče v ostatních zařízeních	-	-	-	-	-	-	-	-
Celkem	8	8,17	100,0	11,60	72 785	-	100,0	8 909
Česká republika								
Praktický lékař gynekolog	1 318	1 253,12	80,5	1 362,10	9 487 581	22,9	82,6	7 571
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových a ostatních zařízeních ³⁾	206	304,39	19,5	597,57	1 997 747	12,1	17,4	6 563
Celkem	1 524	1 557,51	100,0	1 959,67	11 485 328	21,0	100,0	7 374

¹⁾ Součet úvazků, vč. smluvních

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5 - § 21

³⁾ Včetně lékařů, ZPBD ²⁾ a ošetření na odděleních a pracovištích reprodukční medicíny

Sít' zdravotnických zařízení poskytujících ambulantní a lůžkovou gynekologickou péči dle ORP *)

* - sídlo ambulantního zařízení

● - sídlo lůžkového zařízení

*) - správní obvod obce s rozšířenou působností

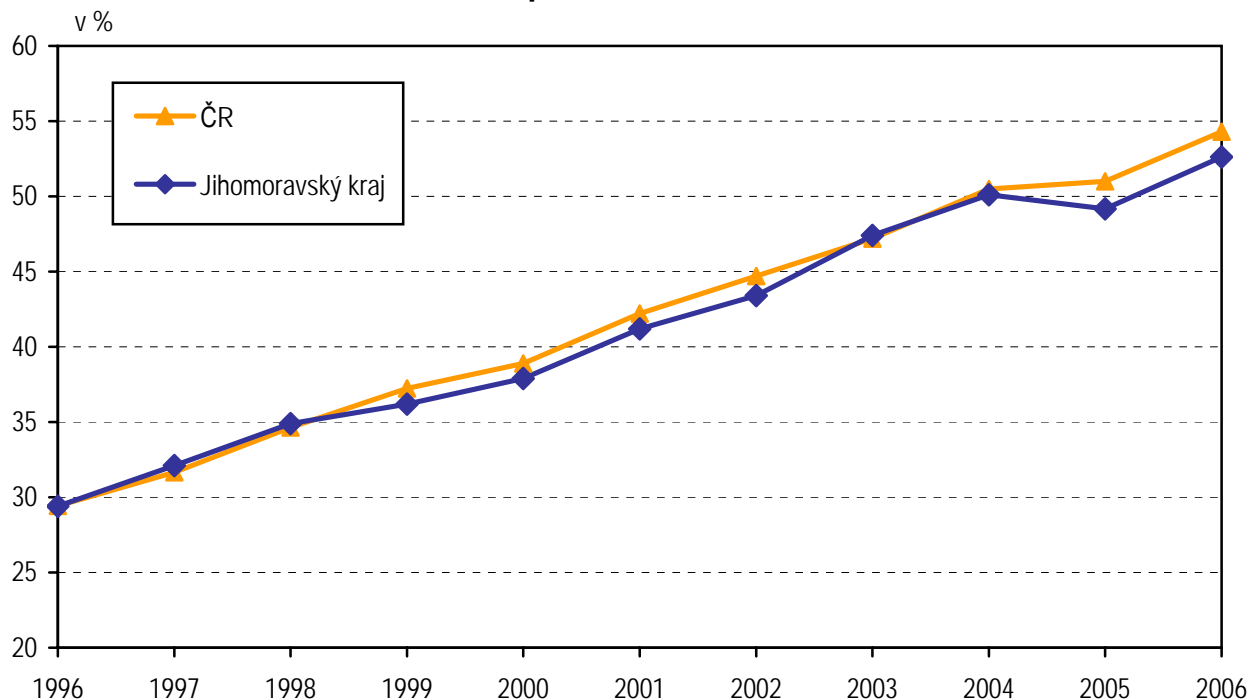
Brno - název správního obvodu obce s rozšířenou působností

Mapa znázorňuje umístění zdravotnických zařízení, vč. detašovaných pracovišť, bez ohledu na jejich počet.

Ženy dispenzarizované s antikoncepcí a péče v těhotenství a šestinedělí dle území

Území, okres	Počet žen užívajících lékařsky sledovanou antikoncepci			Počet nově přijatých těhotných žen	Návštěvy porodních asistentek
	celkem	v tom			
		hormonální v %	nitroděložní v %		
Blansko	9 587	90,2	9,8	781	40
Brno-město	71 661	93,0	7,0	9 174	72
Brno-venkov	14 086	83,4	16,6	1 297	120
Břeclav	10 605	91,8	8,2	818	191
Hodonín	18 549	85,6	14,4	1 212	28
Vyškov	9 537	87,3	12,7	516	-
Znojmo	11 648	85,9	14,1	919	-
Jihomoravský kraj	145 673	89,9	10,1	14 717	451
ČR	1 365 585	87,5	12,5	126 096	14 127

Počet žen fertilního věku užívajících lékařsky sledovanou antikoncepci v letech 1996 - 2006

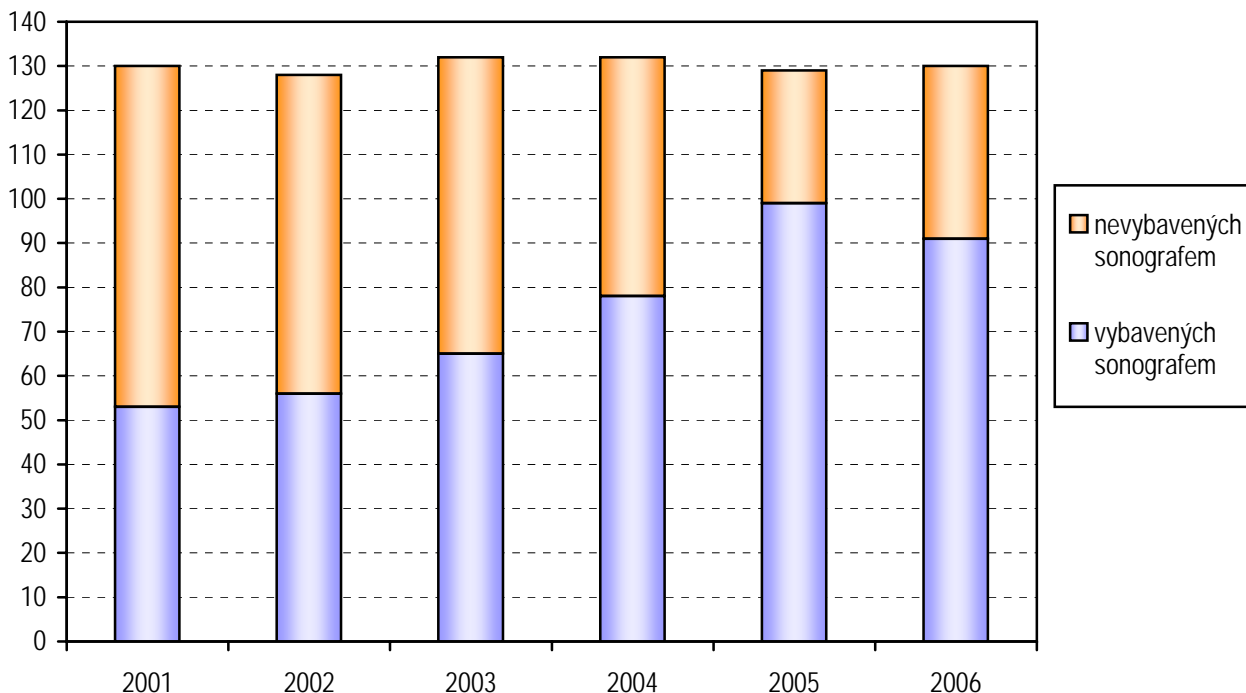
Dispenzarizované pacientky pro vybranou diagnózu dle území

Území, okres	Novotvar in situ ¹⁾ (D05-D06, D07.0-3)	Počet prvně zjištěných onemocnění					
		prekancerózy děložního hrdla (N87.0-2)	ZN hrdla děložního (C53.-)	ZN těla děložního (C54.-)	ZN ovarií (C56)	ZN prsu (C50.-)	ZN ostatních lokalizací ²⁾
Blansko	33	279	12	29	13	12	7
Brno-město	281	2 832	135	224	154	220	44
Brno-venkov	26	446	15	40	17	45	4
Břeclav	7	131	20	20	4	13	4
Hodonín	14	407	21	57	18	18	3
Vyškov	12	135	6	20	14	20	4
Znojmo	27	319	31	38	16	8	4
Jihomoravský kraj	400	4 549	240	428	236	336	70
ČR	2 239	31 374	1 525	2 483	1 210	1 799	487

¹⁾ D05.- carcinoma (novotvar) in situ prsu, D06.- carcinoma in situ hrdla děložního, D07.0-D07.3 carcinoma in situ jiných a neurčených ženských pohlavních orgánů

²⁾ C51.- zhoubný novotvar vulvy, C52 zhoubný novotvar pochvy - vaginy, C57.- zhoubný novotvar jiných a neurčených ženských pohlavních orgánů

Počet ordinací praktického lékaře gynekologa vybavených sonografem v letech 2001 - 2006

Využívání lůžkového fondu a činnost gynekologických oddělení nemocnic a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Jihomoravský kraj	ČR
Počet oddělení	11	119
Počet pracovníků ¹⁾		
lékaři	83,95	767,21
ZPBD ²⁾ celkem	323,06	3 167,06
sestru ²⁾ u lůžka	278,01	2 670,72
ZPOD ²⁾	53,51	506,61
Průměrný počet lůžek	624,97	5 932,18
Průměrný denní stav obsazených lůžek		
celkem	473,7	3 943,4
na 1 lékaře	5,6	5,1
na 1 sestru ²⁾ u lůžka	1,7	1,5
Počet lékařů na 100 lůžek	13,41	12,95
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	51,61	53,44
Počet hospitalizovaných	34 682	309 915
Nemocniční letalita	1,4	0,8
Využití lůžek ve dnech	276,7	242,6
Průměrná ošetrovací doba	5,0	4,6
Prostoj lůžek ³⁾	1,4	2,0
Gynekologická činnost		
Počet operovaných žen celkem	21 934	191 068
Počet zemřelých v souvislosti s gynekologickým onemocněním celkem	46	248
z toho operovaných	9	52
Porodnická činnost		
Počet porodů celkem	11 803	104 731
% utajené porody	0,04	0,01
v tom v porody mimo zařízení	0,28	0,23
porody doma	-	0,01

¹⁾ Součet úvazků

²⁾ Zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.:

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5 - § 21)

sestra - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5 - § 6)

ZPOD - zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (§ 29 - § 42)

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic v kraji s gynekologickým oddělením:

Fakultní nemocnice Brno

IN Boskovice, a.s.

Masarykův onkologický ústav, Brno

Nemocnice Milosrdných bratří, p.o., Brno

Nemocnice Znojmo, p.o.

Nemocnice Vyškov, p.o.

Nemocnice Ivančice, p.o.

Nemocnice Břeclav, p.o.

Nemocnice TGM Hodonín, p. o.

Nemocnice Kyjov, p.o.

Sanatorium HELIOS, s.r.o.

Počet porodů a potratů na 1000 žen fertilního věku
v letech 1996 - 2006

